

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4101-05-03/2012

I/12/009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/12/009 – Zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego na publicznych drogach gminnych poprzez właściwe ich utrzymanie oraz zachowanie porządku i czystości.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Zygmunt Urbala, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83708 z dnia 27.11.2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Strzyżewice, 23-107 Strzyżewice 109 (Urząd lub UG).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Andrzej Dąbrowski, Wójt Gminy (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki (lata 2008-2012) w zbadanym zakresie.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- niedopełnienia wynikającego z art. 62 ust 1 Prawa budowlanego², obowiązku przeprowadzenia w 2012 r. kontroli okresowych rocznych wszystkich odcinków dróg i obiektów inżynierskich,
- nieustalenia stałej organizacji ruchu dla 13 odcinków utwardzonych dróg,
- niewykonania zaleceń z kontroli okresowych sześciu obiektów mostowych, co może stanowić zagrożenie bezpieczeństwa ich eksploatacji,
- prowadzenia dzienników objazdów dróg niezgodnie z obowiązującym wzorem,
- niedokumentowania w książkach dróg zdarzeń związanych z utrzymaniem tych obiektów.

Pozytywnie oceniono natomiast sporządzanie planów rozwoju sieci drogowej Gminy oraz zapewnienie odśnieżania i zwalczania śliskości zimowej

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stan zarządzanej sieci dróg gminnych, planowanie i poniesione wydatki na zadania związane z utrzymaniem dróg

1.1. Na koniec 2012 r. Wójt Gminy zarządzał 30 odcinkami dróg gminnych (od nr 107120L do 107147L, nr 112441L i 112457L). Wg stanu na koniec grudnia 2008 r. łączna długość 28 odcinków dróg wynosiła 72,0 km (o nawierzchni ulepszonej bitumicznej 36,2 km i gruntowej 35,8 km), a na koniec grudnia 2012 r. łączna długość 30 odcinków wynosiła 73,4 km (o nawierzchni ulepszonej bitumicznej 43,5 km i gruntowej 29,9 km).

(dowód: akta kontroli str. 10-42)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

W ocenie Wójta Gminy stan techniczny dróg o nawierzchni ulepszonej na koniec roku 2012 przedstawiał się następująco: drogi w stanie bardzo dobrym 11,5 km (26,4 %), w stanie dobrym 30 km (69 %) i dostatecznym 2,0 km (4,6%).

(dowód: akta kontroli str. 48)

Przeprowadzone w dniu 4 stycznia 2013 r. przez kontrolera NIK oględziny stanu technicznego na wszystkich 20 utwardzonych odcinkach dróg gminnych o łącznej długości 43,5 km (100 % utwardzonych dróg gminnych) nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu ich nawierzchni, stwierdzono natomiast brak drożności trzech przepustów zlokalizowanych w drogach nr 107139L, 107135L i 107122L, co ograniczało możliwość ich odwodnienia.

(dowód: akta kontroli str. 53-57)

Opis stanu
faktycznego

1.2. W okresie objętym kontrolą, Wójt Gminy zarządzał siedmioma obiektami mostowymi o łącznej długości 87 m. Oceny stanu technicznego wszystkich obiektów mostowych wg protokołów okresowej kontroli pięcioletniej sporządzonych w grudnia 2011 r. przedstawiały się następująco:

Konstrukcja obiektów mostowych		Ilość (szt.)	Suma długości (m)	Suma powierzchni (m ²)	Średnioważona ocena stanu technicznego w skali 1-5		
					w 2008 r.	w 2010 r.	w 2011 r.
trwale	stalowe	-	-	-	-	-	-
	z betonu zbrojonego	4	52	235	4	4	4
	z betonu sprężonego	-	-	-	-	-	-
	drewniane	3	35	90	4	4	4
tymczasowe	składane	-	-	-	-	-	-
	inne	-	-	-	-	-	-
Razem mosty		7	87	325	4	4	4

(dowód: akta kontroli str. 25, 46)

Przeprowadzone w dniu 4 stycznia 2013 r. oględziny stanu technicznego zarządzanych siedmiu obiektów mostowych wykazały m.in., że: stan techniczny pięciu mostów odpowiadał ustalonemu podczas kontroli okresowej pięcioletniej przeprowadzonej w grudniu 2011 r. Pogorszeniu uległ natomiast stan techniczny pomostów drewnianych na dwóch obiektach mostowych zlokalizowanych w m. Borkowizna na rz. Bystrzyca (widoczne uszkodzenia mechaniczne kilku desek górnej warstwy pomostu, wymagające naprawy) oraz w m. Piotrowice na rz. Bystrzyca (widoczne uszkodzenie mechaniczne belki drewnianej najazdowej).

(dowód: akta kontroli str. 56-57,64-65)

Opis stanu
faktycznego

1.3. Na zadania związane z infrastrukturą drogową w roku 2011 wydatkowano łącznie 1.440,4 tys. zł, kwota ta stanowiła 7,5 % wydatków budżetu gminy (19.199,2 tys. zł), z tego na drogi gminne 1.240,0 tys. zł oraz dofinansowanie modernizacji drogi powiatowej przebiegającej przez gminę 200,0 tys. zł. W roku 2012 wydatkowano łącznie 1.596,1 tys. zł co stanowiło 9,5 % wydatków budżetowych gminy (16.803,1 tys. zł), z tego na drogi gminne 1.573,0 tys. zł oraz dofinansowanie remontu drogi powiatowej przebiegającej przez gminę 24,1 tys. zł.

Wydatki poniesione na budowę, przebudowę, rozbudowę i remont dróg gminnych w latach 2011 i 2012 obrazuje poniższa tabela:

w tys. zł

Lp.	Rodzaj robót drogowo-mostowych	jednostka	Rok 2011		Rok 2012	
			ilość	wydatki	ilość	wydatki
1.	budowa dróg gminnych	km	0,332	194,8	0,468	204,3
2.	budowa obiektów mostowych	m/m ²	0	0	0	0
3.	przebudowa lub rozbudowa dróg gminnych	km/m ²	1,803/ 7560	746,2	2,508/ 10670	1.138,7
4.	przebudowa lub rozbudowa obiektów	m/m ²	0	0	0	0

	mostowych,					
5.	remont dróg gminnych	km/m ²	2,5/1000	225,5	2/6000	160,9
6.	remont obiektów mostowych,	m/m ²	0	0	0	0
7	dofinansowanie dróg powiatowych	tys. zł	x	* 200,0	x	** 24,1
Ogółem:		x	4,635 km	1.366,5	4,976 km	1.528,0

* 200,0 tys. zł na odbudowę drogi powiatowej nr 2269L Bychawa-Lublin

** 24,1 tys. zł na remont drogi powiatowej nr 2277L Strzyżewice- Żabia Wola

(dowód: akta kontroli str. 66-83)

W roku 2011 wykonano inwestycje drogowe na pięciu odcinkach dróg gminnych o łącznej długości 2,146 km ponosząc wydatki w wysokości 940.923 zł

W roku 2012 wykonano inwestycje drogowe na sześciu odcinkach dróg gminnych o łącznej długości 2,976 km ponosząc wydatki w wysokości 1.342.970 zł.

(dowód: akta kontroli str. 67-77)

Na zadania związane z remontem dróg gminnych w roku 2011 wydatkowano 225.531 zł a w 2012 r. 160.936 zł.

(dowód: akta kontroli str. 68-81)

1.4 Na utrzymanie i ochronę dróg i obiektów mostowych wydatkowano:

- w 2011 r. – 73,8 tys. zł z tego na drogi 69,3 tys. zł i na obiekty mostowe 4,5 tys. zł.

- w 2012 r. – 68,1 tys. zł w całość na utrzymanie dróg.

(dowód: akta kontroli str. 66, 68-90)

Bieżące utrzymanie i remont dróg gminnych w 2011 r. zlecono firmie zewnętrznej P.P.T.H.U ROLBUD i Kopalnia Piasku z Godowa na podstawie zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³ („Pzp”). W 2012 r. zadanie te zlecono Przedsiębiorstwu Drogowemu i Oczyszczania Sp. z o.o. z Kraśnika zaś dostawy piasku na remonty dróg firmie P.P.T.H.U ROLBUD i Kopalni Piasku z Godowa. Podmioty te wybrane zostały na podstawie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z wymogami ustawy Pzp.

(dowód: akta kontroli str. 104,283-313)

W latach 2008-2012 Urząd Gminy nie pozyskiwał środków finansowych z Programu GAMBIT 2005 przeznaczonych na przedsięwzięcia związane z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego.

1.5. Rada Gminy Strzyżewice uchwałą nr XIV/68/07 z dnia 26.11.2007 r. przyjęła „Strategię rozwoju lokalnego Gminy Strzyżewice na lata 2007 -2020”. Dokument ten uchwałą Nr XXII/89/2012 Rady Gminy z dnia 10 maja 2012 r. został zaktualizowany. Załącznikiem nr 1 do tej uchwały jest „Wieloletni plan inwestycyjny Gminy Strzyżewice 2008 – 2020”. W planie tym zaplanowano min.: budowę nawierzchni na 29 odcinkach dróg gruntowych oraz przebudowę nawierzchni na dwóch odcinkach dróg gminnych. Przy uchwalaniu budżetu Gminy na dany rok i doborze zadań wykorzystywano założenia planu wieloletniego. W okresie 2008 -2012 utwardzono nawierzchnię 12 odcinków dróg oraz dokonano przebudowy dwóch odcinków.

(dowód: akta kontroli str. 92-103)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zbadanym obszarze.

Opis stanu
faktycznego

Opis stanu
faktycznego

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

³ Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759, ze zm.

2. Prowadzenie ewidencji dróg i sporządzanie informacji ich dotyczących

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wójt Gminy zgodnie z postanowieniami art. 20 pkt 9a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁴ terminowo przekazywał do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie informacje o drogach publicznych (do dnia 31 marca następnego roku) i sporządzał je na obowiązujących formularzach.

(dowód: akta kontroli str. 26-42)

Opis stanu
faktycznego

2.2. Urząd Gminy założył książki zarządzanych odcinków dróg gminnych. Obowiązek ten wynika z art. 64 Prawa budowlanego, art. 20 pkt 9 uodp oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁵. W książkach dróg nie odnotowywano jednak wszystkich informacji, które powinny tam się znaleźć. W części IV dotyczącej wykazu dzienników objazdów dróg nie dokonywano wpisu numeru dziennika objazdu drogi z przeprowadzonych corocznych okresowych kontroli stanu technicznej sprawności odcinka drogi. W części V książki dotyczącej wykazu protokołów kontroli okresowych stanu technicznego i wartości użytkowej odcinka drogi (przeprowadzanych raz na pięć lat) nie odnotowywano daty kontroli, numeru protokołu i opisu dokonanej oceny stanu technicznego skontrolowanego odcinka drogi. Do książki drogi załączano jednak protokoły z przeprowadzonych kontroli okresowych (rocznych i pięcioletniej). W części VI książki drogi dotyczącej wykazu protokołów odbioru robót remontowych i modernizacyjnych nie odnotowywano zakresu wykonanych robót, terminu wykonania i protokołu odbioru robót na danym odcinku drogi.

Według wyjaśnienia Wójta Gminy, przyczyną braku wpisów w książkach dróg było *przeoczenie i niesystematyczne wypełnianie obowiązków przez pracownika wykonującego zadania w zakresie utrzymania dróg.*

(dowód: akta kontroli str. 43-52,105-144)

Opis stanu
faktycznego

2.3. W okresie objętym kontrolą Urząd prowadził „Kontrolkę objazdu dróg gminnych” zapisując w niej ustalenia dotyczące stanu technicznego odcinków dróg, poczynione w trakcie dokonywania ich objazdu. Dokument ten nie odpowiadał wzorowi dziennika objazdu ustalonemu w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury o ewidencji. Nie zawierał m.in. lokalizacji zauważonych usterek i uszkodzeń, terminu usunięcia nieprawidłowości oraz potwierdzenia wykonania tych zadań. Objazdu dróg gminnych dokonywał pracownik UG posiadający wykształcenie w specjalności drogowej i mostowej. W roku 2008 przeprowadzono - 12 objazdów dróg, w 2009 - 12, w 2010 – 13, w 2011 – 15 a w 2012 r. – 12 objazdów. Podczas objazdów określano stan nawierzchni jezdni, poboczy, rowów, przepustów i oznakowania oraz czystość dróg i przystanków komunikacyjnych. Z wyjaśnień Wójta Gminy wynika, że *objazdów dokonywano również przed postępowaniami przetargowymi dotyczącymi naprawy ubytków, dokonywano pomiarów szczegółowych uszkodzonej nawierzchni dróg bitumicznych. Również odcinki dróg gruntowych były remontowane po uprzednim dokonaniu przeglądu, odbywało się to głównie w okresie wiosennym lub po długotrwałych opadach atmosferycznych. Uznano, że prowadzenie jednej kontrolki objazdu dróg gminnych będzie wystarczającym dokumentem. Wszystkie uwagi dotyczące stanu dróg, poboczy, ubytków nawierzchni, stanu zadrzewienia przydrożnego, czystości pasów drogowych i oznakowania pionowego wpisywane były do tej kontrolki objazdu dróg. W 2013 r. Urząd dokona zakupu druków książki objazdu dróg, która będzie prowadzona zgodnie z obowiązującym wzorem.*

⁴ Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 67, poz. 582 – rozporządzenie MI o ewidencji.

(dowód: akta kontroli str. 48, 145-165)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- objazdów dróg nie dokumentowano w formie dziennika,
- w książkach dróg nie odnotowywano wszystkich zdarzeń związanych z utrzymaniem tych obiektów.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości w zbadanym obszarze.

3. Prowadzenie kontroli okresowych dróg i obiektów mostowych oraz kwalifikacje osób je przeprowadzających.

Opis stanu
faktycznego

3.1. Według stanu na koniec 2010 r. Wójt Gminy zarządzał 28 odcinkami dróg gminnych. W roku 2008, 2009, 2010 i 2011 kontrolą okresową przeprowadzaną co najmniej raz w roku objęto wszystkie odcinki dróg gminnych. W roku 2012 nie przeprowadzono kontroli okresowych rocznych odcinków dróg gminnych, co naruszało postanowienia art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a Prawa budowlanego i art. 20 pkt 10 uodp. W latach 2008-2010 i 2012 nie przeprowadzono kontroli okresowych rocznych obiektów mostowych, co naruszało postanowienia art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a Prawa budowlanego i art. 20 pkt 10 uodp. Wójt Gminy wyjaśnił, że *przyczyną nie dokonania przeglądów rocznych obiektów mostowych w okresie przed 2011 r., były trudności ze znalezieniem osoby posiadającej wymagane uprawnienia do dokonywania ocen rocznych i pięcioletnich obiektów mostowych, która przyjąłaby zlecenie wykonania takich przeglądów. Natomiast przeprowadzenie kontroli okresowych (rocznej i pięcioletniej) zgodnie z art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego, poszczególnych odcinków dróg i obiektów inżynierskich w roku 2012 zaplanowano w czwartym kwartale - w miesiącach listopad-grudzień. Niesprzyjające warunki atmosferyczne w tym okresie nie pozwoliły na przeprowadzenie obligatoryjnych przeglądów. W związku z powyższym kontrole okresowe wszystkich obiektów drogowych i inżynierskich dokonane zostaną w miesiącach wiosennych br.*

(dowód: akta kontroli str. 43, 46,48, 51,105-141)

Opis stanu
faktycznego

3.2. Zalecenia i wnioski wynikające z przeprowadzonych w 2010 i 2011r. okresowych kontroli (rocznych i pięcioletniej) z przeglądu poszczególnych odcinków dróg zostały wykonane. Dotyczyły one m.in.: naprawy przełomów, uszczelniania emulsją dylatacji i załamanych krawędzi na nawierzchni jezdni, uzupełnienia oznakowania pionowego, wykoszenia trawy na poboczach, pielęgnacji drzew w pasie drogowym, profilowania równiarki dróg o nawierzchni gruntowej, sprzątania dróg gminnych, oraz zatok przystanków komunikacji publicznej.

(dowód: akta kontroli str. 43,48, 51,53-55,105-141)

Opis stanu
faktycznego

3.3. W latach 2008-2011 kontrolami okresowymi przeprowadzanymi co najmniej raz na pięć lat objęto wszystkie odcinki dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej.

W roku 2011 przeprowadzono kontrole okresowe pięcioletnie (przegląd rozszerzony) zarządzanych obiektów mostowych.

(dowód: akta kontroli str.166 -234)

Opis stanu
faktycznego

3.4. Zalecenia wynikające z przeprowadzonych w 2010 i 2011r. kontroli (pięcioletnich) siedmiu odcinków dróg zostały zrealizowane.

Przeprowadzone przez kontrolera NIK oględziny obiektów mostowych wykazały, że nie wszystkie wnioski po kontrolach pięcioletnich przeprowadzonych w grudniu 2011 r. zostały wykonane. Dotyczyło to szczególnie wykonania zabezpieczenia antykorozyjnego elementów metalowych (belek stalowych i balustrad). Na sześciu

obiektach mostowych nie wykonano także wnioskowanego oznakowania znakami drogowymi pionowymi ograniczającymi nośność, co w ocenie NIK może stanowić zagrożenie bezpieczeństwa eksploatacji tych budowli.

Wg Wójta Gminy, przyczyną nie wykonania wszystkich ww. wniosków po kontrolach okresowych pięcioletnich w grudniu 2011 r. r. *był brak środków finansowych oraz mocy przerobowej ekipy UG do prac publicznych. Wszystkie wnioski wynikające z tych kontroli zostaną wykonane w 2013 r. po przeprowadzeniu przeglądu wiosennego tych obiektów przy wykorzystaniu zatrudnionych pracowników z Powiatowego Biura Pracy Filia w Bychawie.*

(dowód: akta kontroli str. 49, 52-65, 166-227)

3.5. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły zjawiska atmosferyczne uzasadniające przeprowadzenia kontroli bezpiecznego użytkowania dróg i obiektów mostowych.

Opis stanu
faktycznego

3.6. Druk stosowany przez inspektora nadzoru przy dokumentowaniu kontroli okresowych rocznych dróg na podstawie art. 62 ust. 1a Prawa budowlanego, nie zawierał pozycji umożliwiającej odniesienie się prowadzącego kontrolę do ustaleń poczynionych w trakcie kontroli tego obiektu przeprowadzone w poprzednim roku (protokół z każdej kontroli załączany jest do książki drogi.)

(dowód: akta kontroli str. 48, 145-165)

Opis stanu
faktycznego

3.7. Analiza dokumentacji dotyczącej wykonanych kontroli okresowych wykazała, że osoby przeprowadzające te kontrole posiadały wymagane kwalifikacje dotyczące uprawnień budowlanych i przynależności do samorządu zawodowego:

- osoba prowadząca kontrole okresowe dróg posiadała uprawnienia budowlane w specjalności drogowej oraz ważne zaświadczenie o przynależności do Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa,
- osoba prowadząca kontrole pięcioletnie obiektów mostowych posiadała uprawnienia budowlane w specjalności mostowej oraz ważne zaświadczenie o przynależności do LOIIB.

(dowód: akta kontroli str.111- 137, 228-234)

Opis stanu
faktycznego

3.8. W okresie objętym kontrolą Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Lublinie nie dokonywał kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych. Na prośbę PINB w Lublinie wyrażoną w piśmie PINB 7356/4/2012 z dnia 2 marca 2012r., Urząd Gminy pismem GK-D.7211.8.2012 z dnia 14.03.2012 r., poinformował PINB że na terenie gminy na rzece Bystrzyca zlokalizowanych jest siedem mostów. Wszystkie obiekty mostowe zlokalizowane są w ciągu dróg wewnętrznych, dojazdowych do pól i łąk. W załączeniu do tego pisma dołączono kopie protokołów z przeprowadzonej w grudniu 2011 r. okresowej kontroli pięcioletniej siedmiu mostów. W zawiązku z powyższy PINB odstąpił od prowadzenia czynności kontrolnych w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 235)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nie dopełniono wynikającego z art. 62 ust 1 prawa budowlanego, obowiązku przeprowadzenia w 2012 r. kontroli okresowych rocznych dla 29 odcinków dróg i siedmiu obiektów mostowych,
- nie wykonano zaleceń po kontrolach okresowych pięcioletnich sześciu obiektów mostowych w roku 2011 dotyczących oznakowania ich znakami drogowymi pionowymi ograniczającymi nośność, co może stanowić zagrożenie bezpieczeństwa ich użytkowania.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność w zbadanym obszarze.

4. Inżynieria ruchu i utrzymanie oznakowania dróg gminnych

Opis stanu
faktycznego

4.1. Kontrola posiadanej przez UG dokumentacji wykazała, że dla 20 odcinków dróg gminnych utwardzonych, stałą organizację ruchu zatwierdzoną przed Starostą Powiatowego w Lublinie (zarządzający ruchem), posiadało siedem z nich. Dla 13 odcinków dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej Urząd Gminy nie sporządził projektów stałej organizacji ruchu i nie wystąpił do Starosty Lubelskiego o ich zatwierdzenie. Naruszało to postanowienia art. 20 pkt 5 uodp z którego wynika, że do zadań zarządcy dróg należy m.in. realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu oraz przepisy § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a i b i ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz nadzoru nad tym zarządzaniem⁶. Brak 13 organizacji ruchu potwierdzony został przez Wydział Komunikacji Transportu i Drogownictwa Starostwa Powiatowego w Lublinie.

Odnosząc się do realizacji obowiązku informowania zarządzającego ruchem o zamiarze przystąpienia do realizacji nowego oznakowania (co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem tych prac) tylko w jednym przypadku został on zrealizowany. Dotyczyło to wykonania organizacji ruchu na drodze nr 107124L – kontrola wykonania z dnia 28.09.2010 r. Realizując nowe oznakowanie na pozostałych sześciu odcinkach dróg gminnych Wójt Gminy nie informował Starosty Lubelskiego o zamiarze przystąpienia do tych prac, co naruszało postanowienia § 12 rozporządzenia z 23 września 2003 r. Wójt Gminy przyznał, że *starosta nie był przez niego informowany na 7 dni o zamiarze przystąpienia do realizacji nowego oznakowania, co było niedopatrzeniem*.

(dowód: akta kontroli str. 43, 51, 236-240)

Opis stanu
faktycznego

4.2. Przeprowadzone przez NIK oględzin 20 odcinków dróg gminnych (100% odcinków utwardzonych) wykazały, że na siedmiu odcinkach dróg znaki drogowe pionowe ustawione były zgodnie z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu. Na pozostałych 13 utwardzonych odcinkach, drogi gminne były oznakowane znakami pionowymi, pomimo niesporządzenia i niezatwierdzenia dla nich projektów stałej organizacji ruchu.

Ustalono, że działający z upoważnienia Starosty Lubelskiego pracownik Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Lublinie, kontrolował dwa razy do roku organizację ruchu na drogach gminnych. Ustalenia z tych kontroli dotyczące wymiany, wyprostowania i uzupełnienia brakujących lub uszkodzonych znaków oraz podcięcia gałęzi drzew zasłaniających znaki i tablice drogowe, były na bieżąco realizowane. W protokołach z przeprowadzonych kontroli Starosta Lubelski każdorazowo przypominał o obowiązku sporządzenia brakujących projektów stałych organizacji ruchu na drogi gminne i przedłożeniu do zatwierdzenia w Starostwie. Wójt Gminy wyjaśnił, że *obowiązek ten będzie realizowany w roku 2013*.

(dowód: akta kontroli str. 53 -58, 241-249)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak ustalenia stałej organizacji ruchu dla 13 odcinków utwardzonych dróg gminnych.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości w zbadanym obszarze.

Ocena cząstkowa

⁶ Dz. U. Nr 177, poz. 1729

5. Zapewnienie oświetlenia, porządku i czystości na drogach gminnych

5.1.

Opis stanu
faktycznego

Bezpośredni nadzór nad prawidłowym przebiegiem prac związanych z zimowym utrzymaniem dróg gminnych i wewnętrznych w gminie Strzyżewice powierzono pracownikowi UG ds. dróg oraz sołtysom poszczególnych wsi. Zimowe utrzymanie dróg realizowali wykonawcy wybrani zgodnie z zasadami udzielania zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 250-251)

W roku 2011 utrzymaniem objęto 43,95 km dróg o nawierzchni bitumicznej i 29,54 km dróg o nawierzchni nieutwardzonej. Po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego, zgodnie z umową na zimowe utrzymanie dróg Urząd Gminy zapłacił wykonawcy prac w 2011 roku 31.144 zł.

(dowód: akta kontroli str.252-264)

W roku 2012 utrzymaniem objęto 47,02 km dróg o nawierzchni bitumicznej i 26,26 km odcinków dróg o nawierzchni nieutwardzonej. Po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego, zgodnie z umową na zimowe utrzymanie dróg Urząd Gminy zapłacił wykonawcy prac w 2012 roku 34.360 zł.

(dowód: akta kontroli str. 265 -276)

Przeprowadzone w toku kontroli w dniu 15 stycznia oględziny stanu utrzymania zimowego dróg gminnych, po występujących w dniach 13 i 14 stycznia 2013 r. opadach śniegu wykazały, że objęte kontrolą 12 odcinki dróg o łącznej długości 30,10 km zostały odśnieżone, miejsca niebezpieczne jak skrzyżowania, zakręty i strome podjazdy były posypane mieszanką soli z piaskiem.

(dowód: akta kontroli str. 346 - 355)

Opis stanu
faktycznego

5.2. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁷ obowiązek utrzymania czystości i porządku na należących do nich drogach publicznych, należy do zadań własnych gminy. Obowiązki utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych (zgodnie z art. 5 ust. 4 tej ustawy) należą do zarządu drogi. Rada Gminy Strzyżewice uchwałą Nr LI/287/2006 z dnia 18 października 2006 r. uchwaliła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Strzyżewice. Zadania związane z utrzymaniem czystości i porządku na drogach gminnych Urząd Gminy wykonywał we własnym zakresie.

Przeprowadzone w dniu 4 stycznia 2013 r. oględziny dróg gminnych nie wykazały nieprawidłowości w zakresie utrzymania ich w czystości i porządku.

Na ośmiu odcinkach dróg gminnych zainstalowane zostało oświetlenie uliczne. Wydatki za energię elektryczną zużytą na oświetlenie uliczne w 2011 r. wynosiły 227.402 zł, w 2012 roku 237.637 zł.

(dowód: akta kontroli str. 277-282, 333-344)

W Urzędzie Gminy prowadzony jest rejestr skarg i wniosków, w którym w okresie objętym kontrolą nie zarejestrowano skarg mieszkańców gminy dotyczących dróg gminnych, remontów, sposobu ich utrzymania bieżącego i zimowego.

(dowód: akta kontroli str. 314-322)

ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

⁷ j.t. Dz. U. z 2012 r., poz. 391

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o:

1. Przeprowadzenie kontroli okresowych rocznych wszystkich odcinków dróg gminnych i obiektów mostowych,
2. Ustawienie znaków ograniczających nośność sześciu obiektów mostowych,
3. Ustalenie stałych organizacji ruchu dla 13 odcinków dróg gminnych o nawierzchni ulepszonej,
4. Zawiadamianie organu zarządzania ruchem o terminach wprowadzania organizacji ruchu na drogach gminnych,
5. Dokonywanie w książkach dróg wymaganych wpisów oraz założenie dziennika objazdu dróg gminnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 07 lutego 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

*Kontroler
Zygmunt Urbala
specjalista kontroli państwowej*

*Dyrektor
Adam Pęziół*

.....
podpis

.....
podpis

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz.82